

Informasjon i samsvar med kravene i kapitalkravsforskriftens del IX (Pilar 3)

31. desember 2019 Hønefoss Sparebank

INNHOLDSFORTEGNELSE

INFORMASJON I SAMSVAR MED KRAVENE I KAPITALKRAVSFORSKRIFTENS DEL IX (PILAR 3) **FEIL! BOKMERKE ER IKKE DEFINERT.**

1.	Innledning og formål med dokumentet	2
2.	Konsolidering	2
2.1	Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv.....	2
3.	Kapitalkrav	2
3.1	Ansvarlig kapital og kapitalkrav	2
3.2	Bufferkrav.....	4
3.3	Uvektet kjernekapitalandel.....	5
4.	Kreditrisiko og motpartsrisiko	5
4.1	Definisjon misligholdte engasjement:.....	5
4.2	Metode for beregning av nedskrivninger	7
4.3	Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder	7
4.4	Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid	8
4.5	Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier.....	9
4.6	Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier	10
4.7	Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål	10
4.8	Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav	11
4.9	Sikkerhetsstilte eiendeler.....	12
4.10	Motpartsrisiko knyttet til derivater	12
5.	Egenkapitalposisjoner.....	13
6.	Renterisiko	13
7.	Styring og kontroll av risiko	14
8.	Standardiserte skjemaer for offentliggjøring av opplysninger om ansvarlig kapital.....	21

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter kapitalkravsforskriftens del IX (pilar 3). Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2019 med mindre annet fremgår.

Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Dette innebærer at det brukes standardiserte myndighetsbestemte risikovekter ved beregning av kapitalkravet. For beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden som innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til inntekt siste tre år. Banken har ikke handelsportefølje og beregner derfor ikke kapitalkrav for markedsrisiko.

2. KONSOLIDERING

2.1 Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv

Banken har ingen datterselskaper pr. 31.12.19. Tabellen nedenfor gir en oversikt over selskaper hvor investeringen er fratrukket i ansvarlig kapital. Eika Gruppen AS og Eika Boligkreditt AS blir konsolidert inn etter kapitaldekningsbestemmelsene.

Selskaper hvor investeringen er fratrukket i ansvarlig kapital

Navn	Antall aksjer	Bokført verdi	Eierandel	Type virksomhet
Eika Gruppen AS	482.066	26.557	1,99 %	Fin. Holdingselskap
Eika Boligkreditt AS	12.573.195	52.318	1,03 %	Boligkredittforetak
Øvrige	30.745	4.008		

3. KAPITALKRAV

3.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav

Tabellen på neste side viser beregningsgrunnlag for kredittrisiko fordelt på de enkelte engasjementskategoriene slik disse er definert i kapitalkravsforskriften. I tillegg vises kapitalkrav for motpartsrisiko og operasjonell risiko og samlet beregningsgrunnlag

Spesifikasjon av ansvarlig kapital, minimumskrav til ansvarlig kapital og beregningsgrunnlag (Tall i TNOK)

Kapitaldekning	
Sparebankens fond	309.309
EK-beviskapital	39.388
Overkursfond	443
Utjevningfond	421
Gavefond	5.000
Sum egenkapital	354.561
Fradrag for overfinansiert pensjonsforpliktelse	
Fradrag for immaterielle eiendeler	
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	50.886
Sum ren kjernekapital	303.675
Fondsobligasjoner	25.000
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	
Sum kjernekapital	328.675
Ansvarlig lånekapital	25.000
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	
Sum tilleggskapital	25.000
Netto ansvarlig kapital	353.675

Eksponeeringskategori (beregningsgrunnlag etter risikovekt)

Stater og sentralbanker	
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	
Offentlige foretak	
Multilaterale utviklingsbanker	
Internasjonale organisasjoner	
Institusjoner	10.089
Foretak	112.114
Massemarkedsengasjementer	
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	852.439
Forfalte engasjementer	124.221
Høyrisiko-engasjementer	
Obligasjoner med fortrinnsrett	19.688
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	32.927
Andeler i verdipapirfond	35.027
Egenkapitalposisjoner	37.192
Øvrige engasjementer	125.596
CVA-tillegg	18
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	1.349.310
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko	142.317
Beregningsgrunnlag for motpartsrisiko	
Sum beregningsgrunnlag	1.491.627
Kapitaldekning i %	23,71 %
Kjernekapitaldekning	22,03 %
Ren kjernekapitaldekning i %	20,36 %

Banken har ikke fått fastsatt Pilar 2-krav fra Finanstilsynet pr 31.12.2019. Banken har et kapitalmål på 16 % for ren kjernekapitaldekning.

Konsolidering av samarbeidende grupper

Fra 01.01.2018 skal alle banker rapportere kapitaldekning konsolidert med eierandel i samarbeidsgrupper. Banken har en eierandel på 1,99 % i Eika Gruppen AS og på 1,03 % i Eika Boligkreditt AS.

Ren kjernekapital	354.402
Kjernekapital	387.281
Ansvarlig kapital	422.196
Beregningsgrunnlag	1.921.595
Kapitaldekning i %	21,97 %
Kjernekapitaldekning	20,15 %
Ren kjernekapitaldekning i %	18,44 %
Uvektet kjernekapitalandel i %	8,60 %

3.2 Bufferkrav

Banken har per 31.12.2019 et kombinert kapitalbufferkrav på 119,3 MNOK:

Bufferkrav	
Bevaringsbuffer (2,50 %)	37.291
Motsyklisk buffer (2,50 %)	37.291
Systemrisikobuffer (3,00 %)	44.749
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	119.330
Minimumskrav til ren kjernekapital (4,50 %)	67.123
Tilgjengelig ren kjernekapital utover minimumskrav og bufferkrav	117.222

Banken har 303,7 MNOK i ren kjernekapital per 31.12.2019.

3.3 Uvektet kjernekapitalandel

Uvektet kjernekapitalandel regnes ut fra beregnet kjernekapital, med og uten overgangsordninger, delt på engasjementsbeløp for balanseførte og ikke balanseførte poster og engasjementsbeløp for derivater og gjenkjøpsavtaler som ikke er balanseført. Ikke balanseførte poster blir justert for konverteringsfaktorer (iht i CRR artikkel 429, nr 10).

Uvektet kjernekapitalandel

Derivater: Fremtidig eksponering ved bruk av markedsverdimetoden	
Poster utenom balansen med 10 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	
Poster utenom balansen med 20 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	13.311
Poster utenom balansen med 50 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	65.525
Poster utenom balansen med 100 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	8.505
Øvrige eiendeler	3.252.646
(-) Regulatoriske justeringer i kjernekapital	-50.886
(-) Regulatoriske justeringer i kjernekapital etter overgangsregler	-50.886
Totalt eksponeringsbeløp	3.289.101
Totalt eksponeringsbeløp etter overgangsregler	3.289.101
Kapital	
Kjernekapital	328.676
Kjernekapital etter overgangsregler	328.676
Uvektet kjernekapitalandel	
Uvektet kjernekapitalandel	9,99 %
Uvektet kjernekapitalandel etter overgangsregler	9,99 %

4. KREDITTRISIKO OG MOTPARTSRISIKO

4.1 Definisjon misligholdte engasjement:

Definisjon øvrige tapsutsatte engasjement:

Et engasjement anses for å være misligholdt når kunden ikke har betalt forfalte terminer på utlån innen 90 dager etter forfall eller når overtrett på rammekreditt ikke er innekket som avtalt innen 90 dager etter at rammekreditten ble overtrukket.

Definisjon øvrige tapsutsatte engasjement:

Et engasjement anses for å være tapsutsatt, selv om det ikke er misligholdt ennå, når det er blitt identifisert objektive bevis på verdifall.

Definisjon verdifall:

Utlån og garantier vurderes etter "Forskrift om regnskapsmessig behandling av utlån og garantier i finansinstitusjoner av 21.12.2004". Utlån måles ved første gangs balanseføring til virkelig verdi (lånebeløpet som er overført til kunden). Ved senere måling vurderes utlån til restverdi med fradrag for antatt verdi av pant. Dersom det foreligger objektive bevis for at et utlån eller en gruppe av utlån har verdifall, foretas nedskrivning for verdifallet. Banken har utarbeidet egne retningslinjer for nedskrivning for tap på utlån og garantier. Retningslinjene omhandler

hovedsakelig følgende dimensjoner:

- Personmarked/bedriftsmarked
- Vesentlige/uvesentlige engasjement
- Misligholdte/ikke misligholdte engasjement
- Risikoklasser

Kriterier for beregning av nedskrivninger på individuelle utlån er at det foreligger objektive bevis for verdifall. Objektive bevis på at et utlån har verdifall inkluderer, ifølge utlånsforskriften, observerbare data banken har kjennskap til om følgende tapshendelser:

Vesentlige finansielle problemer hos debitor.

Betalingsmislighold eller andre vesentlige kontraktsbrudd.

Innvilget utsettelse av betaling eller ny kreditt til betaling av termin, avtalte endringer i rentesatsen eller andre avtalevilkår som følge av finansielle problemer hos debitor.

Det anses som sannsynlig at debitor vil inngå gjeldsforhandling, annen finansiell restrukturering eller at debtors bo blir tatt under konkursbehandling.

4.2 Metode for beregning av nedskrivninger

Nedskrivningsbeløpene beregnes som forskjellen mellom balanseført verdi og vurdert verdi av pant. Ved beregningen av de fremtidige kontantstrømmene vurderes sikkerhetene til påregnelig salgspris fratrukket salgskostnader.

Identifiseringen av tapsutsatte engasjement tar hovedsakelig utgangspunkt i tapshendelser som foreligger på balansedagen, men objektive bevis på manglende fremtidig oppgjørsevne hos debitor vurderes også. Banken foretar kvartalsvise vurderinger av vesentlige engasjement med tanke på individuelle og gruppevise nedskrivninger.

Nedskrivning på grupper av utlån foretas dersom det foreligger objektive bevis for verdifall i den aktuelle utlånsgruppen. Banken har forsøkt å dele inn bankens utlån i grupper med tilnærmet like risikoegenskaper med hensyn til debitorenes evne til å betale ved forfall.

Verdifall for grupper av utlån beregnes med prosentandeler av volum på engasjementer med mislighold i form av restanse og overtrekk ut over 30 dager. I tillegg beregnes det prosentandeler av engasjement til privatpersoner og foretak med vektning 100%. Til fradrag kommer engasjement som vurderes individuelt.

4.3 Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder

Matrisen på neste side viser samlet engasjementsbeløp etter individuelle nedskrivninger fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper, geografiske områder og typer av motparter (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Utlån og fordringer	Ubenyttede rammer	Garantier	Sum
Offentlig forvaltning				
Lønnstakere o.l.	1.791.951	110.521	899	1.903.371
Utlandet	841			841
<i>Næringssektor fordelt:</i>				
Jordbruk, skogbruk, fiske	22.256	5.261		27.517
Industriproduksjon	10.084	1.602		11.686
Bygg og anlegg	121.823	11.027	3.828	136.678
Varehandel, hotell/restaurant	73.549	7.851	2.448	83.848
Transport, lagring	16.917	2.750	2.140	21.807
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	583.769	6.465	3.413	593.647
Sosial og privat tjenesteyting	26.075	2.876	1.371	30.322
				-
Sentralbank	164.641			164.641
Kredittinstitusjoner	513.706			513.706
Sum	3.325.612	148.353	14.099	3.488.064
Ringerike, Hole og Jevnaker	1.820.909	123.314	9.922	1.954.145
Resten av Norge	1.503.862	25.039	4.177	1.533.078
Utlandet	841			841
Gjennomsnitt²	3.141.567	144.466	16.458	3.302.490

4.4 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid

Matrisen viser beløp for ulike engasjementstyper fordelt på løpetid.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid (beløp i tusen kroner)

Engasjementstyper	Inntil 1 måned	1–3 måneder	3–12 måneder	1–5 år	Over 5 år	Sum
Utlån og fordringer	428.798	53.150	181.368	669.669	1.992.627	3.325.612
Ubenyttede rammer			43.314		105.039	148.353
Garantier				14.099	-	14.099
Sum	428.798	53.150	224.682	683.768	2.097.666	3.488.064

4.5 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier

Matrisen viser misligholdte utlån og individuelle nedskrivninger på utlån samt avsetninger på garantier fordelt på typer av motparter og geografiske områder.

Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Misligholdte engasjementer	Engasjementer med nedskrivninger	Samlede nedskrivninger ¹	Resultatførte nedskrivninger ¹ siste år	Garantier med avsetning ²
Offentlig forvaltning					
Lønnstakere o.l.	32.524	16.573	4.837	(6.888)	
Utlandet					
<i>Næringssektor fordelt:</i>					
Jordbruk, skogbruk, fiske	4.212	4.212	3.407	347	
Industriproduksjon					
Bygg og anlegg	7.310	3.223	1.091	1.086	
Varehandel, hotell/restaurant	637	335	335	-	
Transport, lagring					
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	77.602	35.590	13.338	11.793	
Sosial og privat tjenesteyting		4.565	3.152	(659)	
Sum	122.285	64.498	26.160	5.679	-
Ringerike, Hole og Jevnaker	28.796	18.349	10.292	3.417	
Resten av Norge	93.489	46.149	15.868	2.556	
Utlandet					

¹ Kun individuelle nedskrivninger

² Samlet garantibeløp der det er foretatt avsetning.

4.6 Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier

Endringer i nedskrivninger på individuell utlån og avsetninger på garantier siste år (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantier
Individuelle nedskrivninger på utlån		
Individuelle nedskrivninger 01.01.	20.481	
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivning	-7.297	
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	400	
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	13.335	
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	-759	
Individuelle nedskrivninger 31.12.	26.160	-

Endringer i nedskrivning på grupper av utlån siste år (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantier
Nedskrivninger på grupper av utlån		
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.	5.100	
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån	2.900	
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.	8.000	-

Årets nedskrivninger og gjenvinning på tidligere års nedskrivninger (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantier (og ubenyttede kreditter for IFRS-banker)
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	5.679	
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på garantier		-
Periodens endring i gruppeavsetninger	2.900	
Periodens endring i forventet tap (steg 1 og 2)	-	-
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	8.269	
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere ikke er foretatt individuelle nedskrivninger	461	
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-217	
Periodens tapskostnader	17.092	-

4.7 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål

Etter standardmetoden vil kapitalkravet kunne avhenge av motpartens offisielle rating. Offisiell rating vil i liten grad være aktuelt for bankens lånekunder, men kan være aktuelt for utstedere av verdipapirer banken plasserer i. I så fall er det rating fra Standard & Poor's, Moody's og/eller Fitch som er aktuelle. Hønefoss Sparebank har per rapporteringstidspunktet ingen engasjementer hvor ratingen påvirker kapitaldekningen.

4.8 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp før og etter at det er tatt hensyn til sikkerheter samt engasjementsbeløp som er fratrukket den ansvarlige kapitalen.

Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelsen av kapitalkrav (beløp i TNOK)

Engasjementskategorier	Engasjementsbeløp før sikkerheter	Engasjementsbeløp etter sikkerheter	Fratrukket den ansvarlige kapitalen	Benyttede ratingbyråer	Andel sikret med pant ¹	Andel sikret med garantier ¹
Stater og sentralbanker	159.021	159.021				
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)						
Offentlige foretak						
Multilaterale utviklingsbanker						
Internasjonale organisasjoner						
Institusjoner	50.345	60.658				
Foretak	125.919	202.869				
Massemarkedsengasjementer						
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	2.111.711	2.111.708				
Forfalte engasjementer	128.122	109.044				
Høyrisiko-engasjementer						
Obligasjoner med fortrinnsrett	196.876	196.876				
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	164.633	164.633				
Andeler i verdipapirfond	97.834	97.834				
Egenkapitalposisjoner	37.192	37.192	50.886			
Øvrige engasjementer	164.267	164.267				
Sum	3.235.920	3.304.102	50.886	-		

¹ Her tas kun hensyn til garantier og pant som har betydning for beregning av kapitalkrav. Andel regnet av engasjementsbeløp før sikkerheter.

Hovedtyper av pant som benyttes for kapitaldekningsformål er pant i bolig og fritidseiendom. Garantier har i liten grad betydning for kapitaldekningen. I noen tilfeller benyttes garantier fra banker eller regionale myndigheter. Banken benytter ikke kredittderivater.

Det tas ikke hensyn til motregningsadgang ved beregning av kapitalkrav. Verdivurdering av sikkerheter tar utgangspunkt i sikkerhetens markedsverdi. Sikkerhetsobjekter som er ukjente for oss, skal dokumentere sin verdi gjennom offentlig takst. På eiendommer i vårt primærmarked benyttes, i tillegg til takst, bankens egen markedskunnskap ved fastsettelse av verdi.

Verdivurdering av boligeiendommer oppdateres ved vesentlige endringer i markedet, og minst hvert tredje år.

Det tas hensyn til konsentrasjonsrisiko i bankens ICAAP, likevel slik at konsentrasjonsrisiko som følge av konsentrasjon av typer av sikkerheter ikke eksplisitt tilordnes kapitalbehov.

4.9 Sikkerhetsstilte eiendeler

Tabellen viser bankens finansielle eiendeler som kan stilles som sikkerhet for lån i sentralbanken. Pr. 31.12.2019 er ingen eiendeler stillet som sikkerhet (evt. så rapporteres også delen av tabellen som viser eiendeler som er benyttet som sikkerhet pr. 31.12.2019).

Pantsatte og ikke-pantsatte eiendeler

Eiendeler	Balanseført verdi av ikke-sikkerhetsstilte eiendeler		Virkelig verdi av ikke-sikkerhetsstilte eiendeler	
	herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken	herav: godkjent som pant i sentralbanken	herav: godkjent som pant i sentralbanken
Rentebærende verdipapirer	249.549	199.544	250.200	199.918
herav: Covered bonds (inkl. OMF)	196.534	196.534	196.917	196.917
herav: sikrede verdipapirer (ABS)				
herav: utstedt av offentlig forvaltning				
herav: utstedt av finansielle foretak	50.006		50.282	
herav: utstedt av ikke-finansielle foretak	3.010	3.010	3.001	3.001
Sum	249.549	199.544	250.200	199.918

Tabellen under viser bankens mottatte sikkerheter pr. 31.12.2019.

Mottatte sikkerheter	Ikke sikkerhetsstilt		Nominell verdi av mottatte sikkerheter
	Virkelig verdi av mottatte sikkerheter		
	herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken	
Utlån og fordringer annet enn innskudd og utlån på anfordring			3.361
Andre mottatte sikkerheter			3.785.109
Sum			3.788.470

4.10 Motpartsrisiko knyttet til derivater

Hønefoss Sparebank har ikke derivater med positiv verdi for banken. Det er derfor ikke beregnet motpartsrisiko.

Samlet volum med rentesikringsavtaler er TNOK 14.420. Derivatene har en samlet verdi på TNOK -413.

5. EGENKAPITALPOSISJONER

Bankens beholdning av aksjer og andeler er klassifisert som anleggsaksjer (strategisk formål).

Beholdning for strategisk formål nedskrives dersom antatt verdi er lavere enn kostpris, og verdifallet ikke anses forbigående.

Matrisen under viser egenkapitalposisjoner fordelt etter om de holdes for gevinstformål eller strategisk formål. Matrisen viser også type verdipapir og bokført verdi, virkelig verdi, realisert gevinst/tap siste år og hvor mye av dette som er medregnet i hhv kjernekapital og tilleggskapital.

Matrisen under viser egenkapitalposisjoner fordelt etter om de holdes for gevinstformål eller strategisk formål. Matrisen viser også type verdipapir og bokført verdi, virkelig verdi, realisert gevinst/tap siste år og hvor mye av dette som er medregnet i hhv kjernekapital og tilleggskapital.

Egenkapitalposisjoner (beløp i TNOK)

Egenkapitalposisjoner (beløp i tusen kroner)

Beløp i tusen kroner	Bokført verdi	Virkelig verdi	Realisert gevinst/ -tap i perioden	Urealisert gevinst/ -tap	Herav medregnet i kjernekapital ¹	Herav medregnet i tilleggskapital ¹
Aksjer og andeler – gevinstformål						
- børsnoterte aksjer						
- andre aksjer og andeler						
Aksjer og andeler – strategisk formål						
- børsnoterte aksjer						
- andre aksjer og andeler	86.686	121.629	33	-255		

1 "Herav" sikter til urealiserte gevinster/tap

6. RENTERISIKO

Hønefoss Sparebank har identifisert følgende kilder til renterisiko:

- Utlån til kunder/andre banker
- Rentebærende plasseringer i verdipapirer
- Innskudd fra kunder
- Rentebærende verdipapirgjeld
- Annen rentebærende gjeld
- Derivater

Renterisiko på utlån til kunder oppstår i tilknytning til både flytende og fastforrentede utlån. I henhold til finansavtaleloven (gjeldende for privatpersoner) har banken en varslingsfrist på 6 uker før en eventuell renteøkning på utlån kan iverksettes.

I renterisikomålingene betrakter derfor banken utlån med flytende rente å ha en durasjon på 0,12. Fastrenteutlån er fordelt etter rentebindingstid.

Bankens plasseringer i rentebærende verdipapirer består hovedsakelig av papirer med flytende rente som reguleres kvartalsvis. Fra vår meglerforbindelse mottar vi månedlige kurs- og renterisikooversikter som inngår i bankens styring av renterisiko.

Renterisiko knyttet til kundeinnskudd oppstår også i tilknytning til både flytende og fastforrentede avtaler. Ihht. Finansavtaleloven gjelder en varslingsfrist på 2 måneder ved en endring av renten på kundeinnskudd som påvirker kunden negativt. Renterisikoen knyttet til fastrenteinnskudd er noe høyere. Her opererer banken hovedsakelig med rentebindingsperioder fra 3 – 12 måneder. På grunn av den relativt korte bindingstiden har vi p.t. ikke benyttet renteswapper her.

All rentebærende verdipapirgjeld er lagt ut med flytende rente knyttet til 3 måneders NIBOR og kvartalsvise rentejusteringer. Rentesikring av innlån vurderes fortløpende.

Banken måler renterisikoen ved hjelp av modell utviklet av Eika Vis.

Renterisikoen styres etter vedtatte rammer og begrensninger (hovedsakelig basert på bankens forvaltningskapital) i egne policyer.

Renterisiko

	Renterisiko i tusen kroner ¹
Eiendeler	
Utlån til kunder med flytende rente	-2.842
Utlån til kunder med rentebinding	-1.310
Rentebærende verdipapirer	-374
Øvrige rentebærende eiendeler	
Gjeld	
Innskudd med rentebinding	814
Andre innskudd	2.982
Verdipapirgjeld	1.081
Øvrig rentebærende gjeld	50
Utenom balansen	
Renterisiko i derivater	403
Sum renterisiko	804

¹ Renterisiko er beregnet som et anslag på verdiendring ved ett prosentpoengs økning i renten.

7. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

Formål og prinsipper for ICAAP

ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) er bankens egen prosess for å vurdere bankens kapitalbehov. Denne kapitalbehovsvurderingen skal være fremoverskuende, og dette innebærer at

kapitalbehovet skal vurderes i forhold til banken sin nåværende og fremtidig risikoprofil. Det er derfor et overordnet prinsipp at banken i tillegg til å beregne behovet ut fra gjeldende eksponering (eventuelt rammer) også må vurdere kapitalbehovet i lys av planlagt vekst, eventuelle besluttede strategiske endringer m.v.

Ved beregning av samlet kapitalbehov (for alle risikoene) kan det argumenteres for at de ulike risikoene ikke vil materialisere seg samtidig, og at det derfor eksisterer diversifikasjonseffekter som innebærer at det samlede kapitalbehovet er lavere enn summen av kapitalbehovet for de enkelte risikoene. Banken har imidlertid valgt å legge en konservativ tilnærming til grunn, og ser derfor bort fra slike effekter.

Med risikotoleranse forstås størrelsen på den risikoen banken er villig til å ta i sin virksomhet for å nå sine mål. Risikotoleransen kommer til uttrykk i rammeverket for virksomheten, herunder i begrensninger i vedtekter, policyer, fullmakter, retningslinjer og rutiner. For noen av risikoene er det vanlig å fastsette kvantitative begrensninger på risiko, for eksempel kvantitative rammer for markedsrisiko, rammer for store engasjement, rammer for eksponering mot enkeltbransjer osv. For andre risikotyper er det mer naturlig å benytte kvalitative begrensninger. Slike begrensninger angir hvor langt man er villig til å strekke seg på enkeltrisikoen, og representerer derfor en beskrivelse av risikotoleransen for disse enkeltrisikoen. Bankens risikotoleranse er forsøkt reflektert i kapitalbehovet som beregnes for hver enkelt risiko.

Banken stresstester effekten på kapitaldekningen av et alvorlig økonomisk tilbakeslag/nedgangskonjunktur. I tillegg gjennomfører banken en «omvendt» stresstest. I en slik stresstest bestemmer banken først hvilken kapitaldekning som er så lav at banken risikerer å bli satt under administrasjon og/eller overtatt. Deretter simulerer banken med forskjellige kombinasjoner av parameterverdier som i sum gir det resultat man har bestemt. Hensikten med en slik omvendt stresstest er å gi banken ytterligere kunnskap om hvor mye som skal til før bankens kapitaldekning faller under ett kritisk nivå. Banken gjennomfører også egne stresstester av markedsrisiko og likviditetsrisiko.

Banken har vedtatt et minimumsnivå for kapital som skal gjenspeile bankens samlede risikotoleranse. Mål for kapitaldekning på minimum 19,5%, kjernekapitaldekning på 17,5% og ren kjernekapitaldekning på 16%. Vurderingen er basert på beregnet kapitalbehov, offentlige krav og markedets forventninger. Det er etablert et sett av handlingsregler, hvor det fremgår hvilke tiltak som skal iverksettes ved ulike nivåer av faktisk kapital.

Kapitalmål konsolidert (kapitalbehov + styringsbuffer)	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021
Ren kjernekapitaldekning	16,0 %	16,0 %	16,0 %
Kjernekapitaldekning	17,5 %	17,5 %	17,5 %
Ansvarlig kapitaldekning	19,5 %	19,5 %	19,5 %

Kapitalmål uvektet kjernekapitalandel konsolidert	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020
Mål for uvektet kjernekapitalandel konsolidert	6,5 %	6,5 %	6,5 %

Administrasjonen gjennomfører de relevante vurderinger og beregninger og fremlegger dette for styret. En slik gjennomgang gjøres minst én gang per år. Bankens interne kapitalbehovsvurdering innebærer en analyse og beregning av kapitalbehov for følgende risikoer:

- Kredittrisiko
- Markedsrisiko
- Operasjonell risiko
- Konsentrasjonsrisiko
- Eiendomspriserisiko
- Likviditetsrisiko
- Forretningsrisiko
- Omdømmerisiko
- Strategisk risiko
- Systemrisiko

Styring og kontroll av enkeltrisikoer

I det følgende gis en gjennomgang av bankens håndtering av de enkelte risikoene.

Hønefoss Sparebank er en forholdsvis liten kredittinstitusjon. Det er derfor et overordnet mål for styret at bankens kredittpolicy innebærer forsvarlig risiko. Banken har utarbeidet eget regelverk som bidrar til begrensninger og styring av den finansielle risiko. Finansiell risiko deles inn i kredittrisiko, likviditetsrisiko og markedsrisiko. Markedsrisiko består igjen av renterisiko, valutarisiko og aksjekursrisiko.

Nedenfor følger en beskrivelse av de ulike typer risiki, og hvordan banken har håndtert disse.

I tillegg til kvartalsvis risikorapport til styret, kan bankens Risiko Controller rapportere direkte til styret ved behov.

7.2.1 Kredittrisiko

Kredittrisiko defineres som risiko for tap knyttet til at kunder eller andre motparter ikke kan gjøre opp for seg til avtalt tid og i henhold til skrevne avtaler, og at mottatte sikkerheter ikke dekker utestående krav. Denne typen risiko knytter seg hovedsakelig til større privat- og næringsengasjement, men også til bankens plasseringer i verdipapirer.

Vårt regelverk, både i kreditthåndboken og i reglene for virksomheten på verdipapirmarkedet, gir klare begrensninger i volum og krav til sikkerhet. En stor del av bankens utlån er sikret ved pant i fast eiendom, og veldig få av våre utlån er gitt uten noen form for sikkerhet. Dette dreier seg om små lønnskantilån og kreditter gitt på såkalte standardiserte vilkår samt mindre forbrukslån.

Bankens obligasjonsportefølje er anskaffet for å sikre en nødvendig likviditetsbuffer, og består av obligasjoner utstedt av andre kredittinstitusjoner, kommuner og industriselskaper. Det knytter seg liten til

middels kredittrisiko til denne porteføljen. Ved årsskiftet er porteføljen vurdert til det laveste av kostpris og markedspris.

Både person- og bedriftskundene blir risikoklassifiserte. Risikoklassifiseringssystemet gjør banken bedre i stand til å beregne og styre risiko innenfor utlånsområdet. Både person- og næringskunder blir delt inn i 12 risikoklasser ut ifra objektiv scoring.

7.2.2 Markedsrisiko

Markedsrisiko defineres som risiko for tap i markedsverdier knyttet til porteføljer av finansielle instrumenter som følge av svingninger i aksjekurser, valutakurser, renter og råvarepriser.

7.2.2.1 Aksjekursrisiko

Aksjekursrisikoen omhandler risiko i forhold til aksjer, aksjefond og pengemarkedsfond. Disse deles gjerne inn i handelsportefølje, øvrige omløpsmidler og anleggsmidler, men Hønefoss Sparebank har kun papirer i sistnevnte portefølje pr. 31.12.19.

Omløpsporteføljen består av pengemarkedsfond hvor banken har plassert deler av sin overskuddslikviditet. Disse pengemarkedsfondene inngår som en del av bankens likviditetsreserve. Størrelsen på og kursutviklingen for denne beholdningen inngår i den kvartalsvise rapporteringen til bankens styre. Anleggsbeholdningen består hovedsakelig av aksjer i strategiske selskaper.

Virksomheten styres av egne regler fastsatt av styret, og det er gitt klare fullmakter og volumbegrensninger på området.

7.2.2.2 Valutarisiko

Banken har gjennom året ikke hatt posisjoner i valuta utover salg av reisevaluta til våre kunder.

Valutarisikoen vurderes som minimal.

7.2.3 Operasjonell risiko

Operasjonell risiko defineres som risikoen for tap som skyldes utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser, svikt hos mennesker og i systemer eller eksterne hendelser. Tapet kan være forårsaket av bevisste eller ubevisste handlinger/hendelser.

Operasjonell risiko blir en form for "restrisiko" som ikke dekkes av de øvrige risikoområdene. Risikoen styres ved at det foretas løpende kontroller med utgangspunkt i bankens etablerte internkontroll-rutiner. Avdekkede avvik rapporteres løpende via avdelingslederne til banksjef, som igjen i enkelte situasjoner rapporterer videre til bankens styre.

7.2.4 Konsentrasjonsrisiko

Konsentrasjonsrisiko defineres som risiko for tap som følge av konsentrasjon om:

- Enkeltkunder
- Enkelte bransjer
- Geografiske områder

Ekstra konjunkturutsatte bransjer har vi definert til å omfatte hotell/restaurant og transport. Banken har begrensede eksponeringer i disse næringene.

Vi har vurdert om vi har en hjørnesteinsbedrift i vårt marked. Styret har kommet fram til at så ikke er tilfelle.

Banken har utlån i primærområdet (Ringerike, Hole og Jevnaker kommuner) på 71%. Øvrige utlån er fordelt på Oslo og resten av landet.

7.2.5 Eiendomspriserisiko

Denne risikotypen defineres som risiko for uventet verdifall på institusjonens eiendommer eller porteføljer av eiendomsinvesteringer. Eiendomspris risiko knyttet til utlån til eiendomssektoren eller eiendeler som sikkerhet dekkes under kredittrisiko og konsentrasjonsrisiko. Banken eier et eget bankbygg, samt en leilighet i Spania, som er bokført til henholdsvis 9 MNOK og 4,8 MNOK. Et verdifall på disse eiendommen anses å være en lav risiko da takst ved årsskiftet anslår en markedsverdi på 46 MNOK, samt at verdi på leilighet i Spania er vurdert på bakgrunn av meglervurdering pr. 31.12.15.

7.2.6 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko defineres som risikoen for at en bank ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser og/eller finansiere økninger i eiendelene uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering. Nivået på institusjonens ansvarlige kapital vil være en sentral forutsetning for å kunne tiltrekke seg nødvendig funding til enhver tid.

En solid bank vil normalt ha lett tilgang til trekkrettigheter og nødvendige kreditter. 2019 har vært et år med et godt fungerende fundingmarked.

Styret ser det som en sentral oppgave å øke ordinære innskudd fra kunder slik at behovet for innlån fra markedet reduseres, noe som har resultert i en betydelig økning i bankens innskuddsdekning gjennom året. Bankens styre vurderer likviditetsrisikoen i Hønefoss Sparebank som begrenset. Styret får kvartalsvise rapporter om likviditetssituasjonen i banken.

7.2.7 Forretningsrisiko

Forretningsrisiko defineres som risikoen for uventede inntektssvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Risikoen kan opptre i ulike forretnings- eller produktsegmenter og være knyttet til konjunktursvingninger og endret kundeatferd. Risikoen vurderes av bankens styre en gang hvert år eller oftere ved behov.

7.2.8 Omdømmerisiko

Omdømmerisiko defineres som risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, dvs. hos kunder, motparter, eiere og myndigheter.

Omdømmerisiko vurderes årlig av bankens styre og har gjennom året blitt testet etter stedlig tilsyn fra Finanstilsynet som resulterte i overtredelsesgebyr grunnet manglende etterlevelse av hvitvaskingsregelverket. Banken har gjennom året jobbet med å utbedre punktene som Finanstilsynet påpekte i sin endelige rapport, og har ikke opplevd store innvirkninger knyttet til omdømmerisiko etter tilsynsbesøket.

Det gjøres en kundetilfredshetsundersøkelse årlig som banken kommer godt ut av.

7.2.9 Strategisk risiko

Risiko for uventede tap eller sviktende inntjening i forhold til prognoser knyttet til vekstambisjoner, inntreden i nye markeder eller oppkjøp.

Banken anser risikoen for sviktende inntjening i forhold til prognoser knyttet til vekstambisjoner, inntreden i nye markeder eller oppkjøp som lav.

7.2.10 Systemrisiko

Systemrisiko for Eika-bankene kan bestå i at problemer hos andre (større) banker kan smitte over på den enkelte Eika-banken. Dette kan bestå i

- fallende verdier på verdipapirportefølje
- vanskelig å få tak i likviditet plassert i andre banker
- vanskelig å få funding på normale vilkår
- DNB som oppgjørsbank ikke er i stand til å gjennomføre oppgjør gjennom dagen.

Alt dette kan utgjøre en systemrisiko hvis andre banker får problemer. Ovennevnte risiko vil være dekket opp ved kapitalbehovsvurdering av likviditets- og kredittrisiko.

Bankens godtgjørelsesordning

Styret har gitt retningslinjer for godtgjørelse som omfatter alle former for godtgjørelse til bankens ansatte. Retningslinjene skal bidra til å fremme og gi incentiver til god styring av og kontroll med virksomhetens risiko, motvirke for høy risikotaking og bidra til å unngå interessekonflikter.

Banken har en generell ordning for variabel godtgjørelse som defineres inn under pkt 5: Unntak i Finanstilsynets rundskriv av 21.02.2011 "Godtgjørelsesordninger i finansinstitusjoner, verdipapirforetak og forvaltningsselskaper for verdipapirfond".

Ordninger omfatter hele banken og gir ikke incentiveeffekt når det gjelder overtakelse av risiko.

Den variable godtgjørelsen beregnes på grunnlag av bankens årsresultat før skatt, og fordeles likt mellom alle ansatte på bakgrunn av stillingsbrøk.

Samlet utbetalt godtgjørelse for bankens ansatte utgjorde MNOK 0,4 i 2019.

8. STANDARDISERTE SKJEMAER FOR OFFENTLIGGJØRING AV OPPLYSNINGER OM ANSVARLIG KAPITAL

Skjema for offentliggjøring av de viktigste avtalevilkårene for kapitalinstrumenter		
1	Utsteder	
	Entydig identifikasjonskode (f.eks. CUSIP, ISIN eller Bloombergs identifikasjonskode for rettede emisjoner)	
2		
3	Gjeldende lovgivning for instrumentet,	
	Behandling etter kapitalregelverket	
4	Regler som gjelder i overgangsperioden	
5	Regler som gjelder etter overgangsperioden	
	Medregning på selskaps- eller (del)konsolidert nivå, selskaps- og (del)konsolidert nivå	
6		
7	Instrumenttype (typer skal spesifiseres for hver jurisdiksjon)	
	Beløp som inngår i ansvarlig kapital (i millioner NOK fra seneste rapporteringsdato)	
8		
9	Instrumentets nominelle verdi	
9a	Emisjonskurs	
9b	Innløsningskurs	
10	Regnskapsmessig klassifisering	
11	Opprinnelig utstedelsesdato	
12	Evigvarende eller tidsbegrenset	
13	Opprinnelig forfallsdato	
14	Innløsningsrett for utsteder forutsatt samtykke fra Finanstilsynet	
	Dato for innløsningsrett, eventuell betinget innløsningsrett og innløsningsbeløp	
15		
16	Datoer for eventuell etterfølgende innløsningsrett	
	Renter/utbytte	
17	Fast eller flytende rente/utbytte	
18	Rentesats og eventuell tilknyttet referanserente	
	Vilkår om at det ikke kan betales utbytte hvis det ikke er betalt rente på instrumentet («dividend stopper»)	
19		
20a	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til tidspunkt)	
20b	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til beløp)	
21	Vilkår om renteøkning eller annet incitament til innfrielse	
22	Ikke-kumulativ eller kumulativ	
	Konvertering/nedskrivning	
23	Konvertibel eller ikke konvertibel	
24	Hvis konvertibel, nivå(er) som utløser konvertering	
25	Hvis konvertibel, hel eller delvis	
26	Hvis konvertibel, konverteringskurs	
27	Hvis konvertibel, pliktig eller valgfri	
28	Hvis konvertibel, oppgi instrumenttypen det konverteres til	
29	Hvis konvertibel, oppgi utsteder av instrumentene det konverteres til	
30	Vilkår om nedskrivning	
31	Hvis nedskrivning, nivå som utløser nedskrivning	
32	Hvis nedskrivning, hel eller delvis	
33	Hvis nedskrivning, med endelig virkning eller midlertidig	
34	Hvis midlertidig nedskrivning, beskrivelse av oppskrivningsmekanismen	
	Prioritetsrekkefølge ved avvikling (oppgi instrumenttypen som har nærmeste bedre prioritet)	
35		
	Vilkår som gjør at instrumentet ikke kan medregnes etter overgangsperioden	
36		
37	Hvis ja, spesifiser hvilke vilkår som ikke oppfyller nye krav	

Sett N/A hvis spørsmålet ikke er relevant.

	(A) Beløp på datoen for offentlig- gjøring	(B) Referanser til artikler i forordningen (CRR)	(C) Beløp omfattet av overgangs- regler
Ren kjernekapital: Instrumenter og opptjent kapital			
1	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	26 (1), 27, 28 og 29	
	herav: instrumenttype 1		
	herav: instrumenttype 2		
	herav: instrumenttype 3		
2	Opptjent egenkapital i form av tidligere års tilbakeholdte resultater	26 (1) (c)	
3	Akkumulerte andre inntekter og kostnader og andre fond o.l.	26 (1) (d) og (e)	
3a	Avsetning for generell bankrisiko	26 (1) (f)	
4	Rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		
	Statlige innskudd av ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser		
5	Minoritetsinteresser	84	
5a	Revidert delårsoverskudd fratrukket påregnelig skatt mv. og utbytte	26 (2)	
6	Ren kjernekapital før regulatoriske justeringer	-	Sum rad 1 t.o.m. 5a
Ren kjernekapital: Regulatoriske justeringer			
7	Verdijusteringer som følge av kravene om	34 og 105	
8	Immaterielle eiendeler redusert med utsatt skatt (negativt beløp)	36 (1) (b) og 37	
9	Tomt felt i EØS		
10	Utsatt skattefordel som ikke skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)	36 (1) (c) og 38	
11	Verdiendringer på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring	33 (1) (a)	
12	Positive verdier av justert forventet tap etter kapitalkravsforskriften § 15-7 (tas inn som negativt beløp)	36 (1) (d), 40 og 159	
13	Økning i egenkapitalen knyttet til fremtidig inntekt grunnet verdipapiriserte eiendeler (negativt beløp)	32 (1)	
14	Gevinster eller tap på gjeld målt til virkelig verdi som skyldes endringer i egen kredittverdighet	33 (1) (b) og (c)	
15	Overfinansiering av pensjonsforpliktelser (negativt beløp)	36 (1) (e) og 41	
16	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egne rene kjernekapitalinstrumenter (negativt beløp)	36 (1) (f) og 42	
17	Beholdning av ren kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)	36 (1) (g) og 44	
18	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	36 (1) (h), 43, 45, 46, 49 (2), 79, 469 (1) (a), 472 (10) og 478 (1)	
19	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har vesentlige investeringer som samlet overstiger grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	36 (1) (i), 43, 45, 47, 48 (1) (b), 49 (1) til (3) og 79	
20	Tomt felt i EØS		
20a	Poster som alternativt kan få 1250 % risikovekt (negativt beløp),	36 (1) (k)	
20b	herav: kvalifiserte eiendeler i selskap utenfor finansiell sektor (negativt beløp)	36 (1) (k) (i) og 89 til 91	
20c	herav: verdipapiriseringsposisjoner (negativt beløp)	36 (1) (k) (ii), 243 (1) (b), 244 (1) (b) og 258	
20d	herav: motpartsrisiko for transaksjoner som ikke er avsluttet (negativt beløp)	36 (1) (k) (iii) og 379 (3)	
21	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller og som overstiger unntaksgrensen på 10 %, redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)	36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	
22	Beløp som overstiger unntaksgrensen på 17,65 % (negativt beløp)	48 (1)	
23	herav: direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering (negativt beløp)	36 (1) (i) og 48 (1) (b)	
24	Tomt felt i EØS		
25	herav: utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller (negativt beløp)	36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	
25a	Akkumulert underskudd i inneværende regnskapsår (negativt beløp)	36 (1) (a)	
25b	Påregnelig skatt relatert til rene kjernekapitalposter (negativt beløp)	36 (1) (l)	
26	Justeringer i ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser	Sum 26a og 26b	
26a	Overgangsbestemmelser for regulatoriske filtre relaterte til urealiserte gevinster og tap		
	herav: filter for urealisert tap 1		
	herav: filter for urealisert tap 2		
	herav: filter for urealisert gevinst 1 (negativt beløp)	468	
	herav: filter for urealisert gevinst 2 (negativt beløp)	468	
26b	Beløp som skal trekkes fra eller legges til ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag		
	herav: ...		
27	Overskytende fradrag i annen godkjent kjernekapital (negativt beløp)	36 (1) (j)	
28	Sum regulatoriske justeringer i ren kjernekapital	-	Sum rad 7 t.o.m. 20a, 21, 22, 25a, 25b, 26 og 27
29	Ren kjernekapital	-	Rad 6 pluss rad 28 hvis beløpet i rad 28 er negativt, ellers minus

Annen godkjent kjernekapital: Instrumenter				
30	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond		51 og 52	
31	herav: klassifisert som egenkapital etter gjeldende regnskapsstandard			
32	herav: klassifisert som gjeld etter gjeldende regnskapsstandard			
33	Fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (3) og (5)	
	Statlige innskudd av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser			
34	Fondsobligasjonskapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i annen godkjent kjernekapital		85 og 86	
35	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
36	Annen godkjent kjernekapital før regulatoriske justeringer	-	Sum rad 30, 33 og 34	
Annen godkjent kjernekapital: Regulatoriske justeringer				
37	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen fondsobligasjonskapital (negativt beløp)		52 (1) (b), 56 (a) og 57	
38	Beholdning av annen godkjent kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		56 (b) og 58	
39	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (c), 59, 60 og 79	
40	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (d), 59 og 79	
41	justeringer i annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum rad 41a, 41b og 41c	
41a	Fradrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (10) (a)	
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
41b	Fradrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for tilleggskapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)			
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
41c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag			
	herav: filter for urealisert tap			
	herav: filter for urealisert gevinst (negativt beløp)			
	herav: ...			
42	Overskytende fradrag i tilleggskapital (negativt beløp)		56 (e)	
43	Sum regulatoriske justeringer i annen godkjent kjernekapital	-	Sum rad 37 t.o.m. 41 og rad 42	
44	Annen godkjent kjernekapital	-	Rad 36 pluss rad 43. Gir fradrag fordi beløpet i rad 43 er negativt	
45	Kjernekapital	-	Sum rad 29 og rad 44	
Tilleggskapital: instrumenter og avsetninger				
46	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond		62 og 63	
47	Tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (4) og (5)	
	Statlige innskudd av tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser			
48	Ansvarlig lånekapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i tilleggskapitalen		87 og 88	
49	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
50	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62 (c) og (d)	
51	Tilleggskapital før regulatoriske justeringer	-	Sum rad 46 t.o.m. 48 og rad 50	

Tilleggs kapital: Regulatoriske justeringer				
52	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen ansvarlig lånekapital (negativt beløp)			63 (b) (i), 66 (a) og 67
53	Beholdning av tilleggs kapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)			66 (b) og 68
54	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)			66 (c), 69, 70 og 79
54a	herav: nye beholdninger som ikke omfattes av overgangsbestemmelser			
54b	herav: beholdninger fra før 1. januar 2013 omfattet av overgangsbestemmelser			
55	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)			66 (d), 69 og 79
56	Justeringer i tilleggs kapital som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)			Sum rad 56a, 56b og 56c
56a	Fradrag som skal gjøres i tilleggs kapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)			469 (1) (b) og 472 (10) (a)
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
56b	Fradrag som skal gjøres i tilleggs kapital, i stedet for annen godkjent kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)			
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
56c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til tilleggs kapitalen som følge av overgangsbestemmelser for filtre og andre fradrag			468
	herav: filter for urealisert tap			
	herav: filter for urealisert gevinst			468
	herav:...			
57	Sum regulatoriske justeringer i tilleggs kapital		-	Sum rad 52 t.o.m. 54, rad 55 og 56
58	Tilleggs kapital		-	Rad 51 pluss rad 57 hvis beløpet i rad 57 er negativt, ellers minus
59	Ansvarlig kapital		-	Sum rad 45 og rad 58
59a	Økning i beregningsgrunnlaget som følge av overgangsbestemmelser			472 (10) (b)
	herav: beløp som ikke er trukket fra ren kjernekapital			469 (1) (b)
	herav: beløp som ikke er trukket fra annen godkjent kjernekapital			
	herav: beløp som ikke er trukket fra tilleggs kapital			
60	Beregningsgrunnlag			
Kapitaldekning og buffere				
61	Ren kjernekapitaldekning	#DIV/0!		92 (2) (a)
62	Kjernekapitaldekning	#DIV/0!		92 (2) (b)
63	Kapitaldekning	#DIV/0!		92 (2) (c)
64	Kombinert bufferkrav som prosent av beregningsgrunnlaget			CRD 128, 129, 130, 131 og 133
65	herav: bevaringsbuffer			
66	herav: motsyklisk buffer			
67	herav: systemrisikobuffer			
67a	herav: buffer for andre systemviktige institusjoner (O-SII-buffer)			CRD 131
68	Ren kjernekapital tilgjengelig for oppfyllelse av bufferkrav			CRD 128
69	Ikke relevant etter EØS-regler			
70	Ikke relevant etter EØS-regler			
71	Ikke relevant etter EØS-regler			

Kapitaldekning og buffere				
72	Beholdninger av ansvarlig kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en ikke vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (h), 45, 46, 472 (10), 56 (c), 59, 60, 66 (c), 69 og 70	
73	Beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (i), 45 og 48	
74	Tomt felt i EØS			
75	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes, som er under grensen på 10 %.		36 (1) (c), 38 og 48	
Grenser for medregning av avsetninger i tilleggskapitalen				
76	Generelle kredittrisikoreserver	-	62	
77	Grense for medregning av generelle kredittrisikoreserver i tilleggskapitalen		62	
78	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62	
79	Grense for medregning i tilleggskapitalen av overskytende regnskapsmessige nedskrivninger		62	
Kapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser				
80	Grense for medregning av rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		484 (3) og 486 (2) og (5)	
81	Overskytende ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	484 (3) og 486 (2) og (5)	
82	Grense for medregning av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)	
83	Overskytende fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)	
84	Grense for medregning av ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)	
85	Overskytende ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)	